

fonotonie Ook wel: **effet fonotonique**. Verwijst naar het euforisch gevoel dat opgeroepen wordt door een bepaalde luisterervaring, wat vrijwel meteen een bepaald gedrag uitlokt: iedereen veert op, begint te dansen, gebaren worden nabootst, enz. Dit verklaart ook waarom muziek beluisteren dikwijls een stimulerende rol kan spelen tijdens dagelijkse activiteiten, alleen of in groep.

glitch Genre binnen elektronische muziek waarin mechanische of onnatuurlijke geluiden worden gebruikt. **Glitch** muzikanten zijn daarbij vaak geïnteresseerd in alle geluiden die ongewenst ontstaan tijdens het digitaliseren van muziek. Deze **glitches** zijn gewoonlijk erg kort en nemen de plaats in van traditionele percussie of andere akoestische instrumenten. Hier geen drums, bas of piano – maar *blips, clicks, scratches, glitches, squeals, squiggles, clanks, cuts, scrapes, cracks, buzzes, pops, hovers, pulses, hiss en noise*.

granulaire synthese Sample-gebaseerde compositietechniek waarbij een klein stukje geluid in minuscuul kleine onderdeeljes wordt versnipperd (duizendste van een seconde). Deze **grains** worden vervolgens via filters en effecten gemanipuleerd en opnieuw samengesteld. Het resultaat is een nieuwe, ruisachtige klankwolk, die alle frequenties van het brongeluid bevat. Tegenwoordig bestaat er heel wat software om granulaire synthese toe te passen. De techniek bestond echter al in analoge vorm: een magnetische band in kleine stukken knippen, in een andere volgorde gooien en opnieuw aan elkaar vastplakken.

objet sonore Term geïntroduceerd door Pierre Schaeffer om het kleinste deeltje binnen een geluidsomgeving te beschrijven dat volledig – dus onafhankelijk van de geluidsbron – op zichzelf staat. Opgenomen klanken konden op die manier beschouwd worden als ‘echte’, evenwaardige geluiden. Zie ook: schizophonie.

plunderphonics Term uitgevonden door de Canadese componist John Oswald om een muziekpraktijk te beschrijven waarin popmuziek naar lieve lust ‘geplunderd’, gesampled en geremixed wordt – meestal humoristisch bedoeld.

schizofonie Verwijst naar de scheiding van een origineel geluid van haar elektro-akoestische reproductie. Verontrust door de ontwikkeling van opnametechnieken in de twintigste eeuw, wou R. Murray Schafer met deze dramatische term de grens duidelijk stellen: originele klanken hangen vast aan de mechanismen waardoor ze geproduceerd worden, elektro-akoestische klanken zijn kopieën en mogen gereproduceerd worden op andere tijdstippen en plaatsen. Zie ook: **objet sonore**.

Sharawadji effect Overweldigend gevoel dat iemand kan overvallen bij het aanhoren van bepaalde muziek, een klank of een hele geluidsomgeving. De schoonheid ervan zou zo onbevattelijk groot moeten zijn, dat men de indruk heeft meegevoerd te worden naar een plaats ver hier vandaan... Alhoewel de term exotisch klinkt – ze werd al in de zeventiende eeuw geïntroduceerd door reizigers die van China naar Europa terugkeerden – zit de kracht van een échte Sharawadji naar het schijnt verscholen in de banaliteit van de klank waaruit ze voortkomt. Geef dus de moed niet op.

spectromorfologie Discipline, geïntroduceerd door Pierre Schaeffer, die de interactie in elektro-akoestische muziek beschrijft tussen geluidsspectra en de manieren waarop ze veranderen en gevormd worden binnen een bepaald tijdsverloop. Deze manier van denken stelt de kwaliteiten van een dynamisch klankspectrum voorop – eerder dan het traditionele compositiemodel waar specifieke noten binnen een metrische structuur functioneren. Het resultaat van een spectromorfologische beschrijving is een driedimensionaal geluidsbeeld: een verloop in tijd volgens een frequentie-as en een amplitudeniveau.

Un-Ort Fenomeen waarbij een performance het effect simuleert van aanwezigheid en authenticiteit, terwijl deze in werkelijkheid niet aanwezig zijn.

Vococentrisme Term geïntroduceerd door Michel Chion, die hiermee de heersende rol van de stem wou benadrukken. In audiovisuele media staat die volgens hem aan de top van de geluidspiramide: men hoort altijd eerst de stem, daarna muziek, tot slot lawaai.
